

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czesłochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fan., kwartalnie 9 mk. 00 fan. za odnośno do domu dopłaca się 26 fanygów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 15 fanygów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz dwukolumnowy jednoczasłpawny na 1 kol. 1 mk. 50 f. nigow, na 2 i 3 kol. 65 fanygów, na 4 kol. 45 fanygów. Ogłoszenia drobne po 10 fanygów za wiersz.

Redaktor lub jego następcę przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadawanych redakcja nie zwraca

Adres Redakcji i Administracji CZESŁOCHOWA, ulica Pana Maryi Nr. 36. — Telefont Nr. 5

WOJNA.

Komunikat niemiecki

BERLIN. (Urzędowo). Wielka Kwatery Główna donosi dnia 23 października 1918 r.: Zachodni teren walk.

Grupa wojsk następcy tronu bawarskiego ks. Ruprecht.

Walki w dolinie Lys trwają. Gwałtowne ataki nieprzyjaciela po obu stronach Deize. Na północ od miasta ataki te zostały odparte, na południe zaś po początkowym zdobyciu terenu przez przeciwnika, zatrzymaliśmy go w kontrataku na zachód od drogi Deins-Olsene. Na południe od Courtrai nieprzyjaciel odepnął nas z zachodniego krańca Wichte na wschodni kraniec. Po obu stronach tej miejscowości rozchwiała się silna ataki nieprzyjacielskie. W zaciętych walkach 10-ty śląski pułk rezerwy piechoty, pod dowództwem komendanta swego majora Grünera, utrzymał wyżyn nad Keibergem, pomimo kilkakrotnego ataku nieprzyjaciela. Walki częściowe w dolinie Skaldy po obu stronach Tornai i Valenciennes.

Grupa wojsk niemieckiego następcy tronu.

Na południe od Marle opróżniliśmy przełeciowo broniony przyczółek mostowy nad rzeką Serre oraz Souche i cofnęliśmy nasze linie poza ten odcinek. Nad rzeką Aisne odparliśmy gwałtowne ataki nieprzyjaciela po obu stronach Nanteuil. Na wschodnim brzegu Aisne po obu stronach Vouziers i na wschód od Olizy walki przybrały większe rozmiary. Przy silnem współdziałaniu artyleryjskim nieprzyjacieli zrana atakował pomiędzy Terront a Fallaise oraz pomiędzy Olizy a Beaurepaire. Na wyżynach na zachód od Balay atak zdobył nieco na terenie. Na pozostałym froncie rozchwał się przed naszymi liniami. Również i po południu nieprzyjaciel, po niesylnym silnem przygotowaniu artyleryjskim, przystąpił ponownie do ataku. Pierwszy bawarski pułk piechoty, pod dowództwem swego komendanta majora Schmidtera, utrzymał wyżyn na wschód od Chestres, pomimo kilkakrotnego ataku przeważających sił nieprzyjacielskich. Na pozostałym froncie nieprzyjaciel został odparty, poniosłszy ciężkie straty.

Grupa wojsk generała Galwiza

Pomiędzy Argonami a Mozą, oraz pomiędzy Mozą a Mozela ożywna działalność ogniowa podczas nocy. Częściowe ataki na zachód od Mozeli i na zachód od Mozeli bez poważnego wyniku.

Porucznik Buchner osiągnął 40 zwycięstw napowietrznie

Pierwszy general-kwatermistrz Ludendorff.

Podporządkowanie władz wojskowych cywilnym.

Berlin. — Jak píše „Vossische Zeitung“, komisja konstytucyjna parlamentu Rzeszy, która ma obradować we środę lub we czwartek, zajmie się przedewszystkiem sformułowaniem projektów, tyczących się podporządkowania władz wojskowych rządowi cywilnemu, a zatem także zmiany przysięgi wojskowej (zaprzysiężenia oficerów i szeregowców także na konstytucyjnej), przyłączenia gabinetu wojskowego, do charakterze osobnego wydziału, do ministerjum wojny; utworzenia stanowiska sekretarjatu wojny, tudzież uzależnienia sztabu generalnego od kanclerza, zatem także od parlamentu.

„Hrabia z miedzianem ozolem“.

„Vorwärts“ oburza się na umieszczenie w „Deutsche Tageszeitung“ zdania hrabiego Reventlowa o konieczności prowadzenia walki łodzi podwodnych szczególnie w obecnej chwili. Przynotowałyśmy zacieplone

miejsce, opatrnie je „Vorwärts“ następującym komentarzem:

Reventlow ciągle jeszcze posiada odwagę marzenia o „porachunkach“ w momencie, gdy właśnie wszystkie obrachowania okazały się fałszywe mi. Już obecnie można przewidzieć, że Reventlow napisze później, iż Niemcy tę wojnę napewno byłiby świetnie wygrali, gdyby nie poniechali walki łodzi podwodnych. Reventlowowi nie pozostaje nic innego, jak tylko spekulowanie na głupotę ludzką.

„Głupia pogłoska“.

Pod tym tytułem podaje „Nord. Allg. Ztg.“ z Monachjum: Między pogłoskami, które kursują teraz w wielu okolicach Bawarii, jest i ta, że rząd bawarski otrzymał propozycję w sprawie zawarcia osobnego pokoju.

Co do tego podaje, że prezydent ministrów v. Danki oświadczył wielu osobistościom parlamentarnym, że pogłoska ta pozbawiona jest wszelkiej podstawy.

Mowa kanclerza.

Na wczorajszym posiedzeniu parlamentu niemieckiego kanclerz Rzeszy między innymi oświadczył:

Moi Panowie! Cały naród niemiecki radby się dowiedzieć, jakie są widoki powodzenia dzieła pokojowego.

Pierwsza odpowiedź prezydenta na krok pokojowy rządu niemieckiego doprowadziła we wszystkich krajach do najwyższego napięcia walkę poglądów co do kwestji: pokojowa, czy pokój przemocy.

Ostatnia nota prezydenta Wilsona nie przyniosła narodowi niemieckiemu wyjaśnienia, jaki będzie wynik tego publicznego sporu poglądów. Być może, że nowa odpowiedź prezydenta przyniesie pewność ostateczną.

Do tego czasu we wszystkich naszych myślach i we wszystkich czynach naszych przyczołować się musimy do obu możliwości. Po pierwsze do tego, że rząd nieprzyjacielski pragną wojny, i że nie mamy innego wyboru, jak tylko bronić się całą siłą narodu, który pchany jest do ostateczności. Jeżeli konieczność ta nadejdzie, nie mam wątpliwości, że rząd niemiecki w imieniu narodu niemieckiego wezwie go do obrony narodowej, tak jak wolno mu było przemawiać w imieniu narodu niemieckiego wówczas, gdy rząd występował czynnie w imię pokoju. (Brawo).

Cokolwiek nam dni lub tygodnie najbliższe przyniosą, czy nas wezwą do dalszej walki, czy też otworzy się droga do pokoju, to jedno jest pewnem, że dorosnąć będziemy mogli do zadań wojny czy pokoju tylko przez przeprowadzenie programu rządowego i przez stanowcze zaniechanie starego systemu. (Żywe potakiwania na lewicy).

Wspomniał wrzeszcz kanclerz, że nowy system rządów wywołał również konieczność zmian na stanowiskach rządzących Alzacji i Lotaryngji, na które powoływani będą członkowie drugiej izby.

Wice południowych słowian.

W Londynie w ostatnich dniach odbył się wiec południowych słowian, na którym uchwalone zupełne serwanie wszelkich stosunków z Austro-Węgrami. Zgromadzenie zaprotestowało również przeciwko usiłowaniu rozwiązania sprawy południowo-słowiańskiej w granicach państwa austro-węgierskiego.

Naród południowo-słowiański — konieczny

uchwała zgromadzenia — oczekuje spełnienia swych życzeń tylko od zupełnego zwycięstwa koalicji, do którego pomagał ze wszystkich sił.

Bolszewicka „pomoc“.

Berlin — Z Petersburga donoszą do „Lokal Anzeigera“: Barga bolszewicki, „Prawda“, pisze w artykule, p. t. „Rosja a Europa“, pomiędzy innymi co następuje: „Przechodząc teraz od słów do czynów, rząd sowiecki pragnie, pomimo niezmiernie ciężkich warunków aprowizacji, pomódz proletarjatowi niemieckiemu chlebem, bronią i doświadczaniem rewolucyjnym. W tym celu Rosja socjalistyczna posle najlepszych swych współpracowników do krajów zachodnich, gdzie znajdują bez wątpienia glebę urodzajną“.

Zamiary niemieckie co do Litwy.

Książę Maksymiljan Badeński zakomunikował członkom prezydium taryby co następująco:

Jak to już zapowiedzianem było w parlamencie, Rzesza niemiecka, pozostawi samemu narodowi litewskiemu sprawę utworzenia własnej konstytucji i uregulowania stosunku do narodów sąsiednich. Po uznaniu przez Rzeszę niemiecką prawa samekrednienia narodów, zgodnie ze złożeniem oświadczenia mi, wola ludności sama jedna tylko winna decydować o przynależności państwowej. Wobec tego też nie jest zamiarem rządu Rzeszy przedsiębrać jakichkolwiek samodzielnych decyzji w sprawie granic pomiędzy Litwą a Polską. Również istnieje zamiar władzy ustawodawczej na rząd litewski. Rzeczą taryby będzie utworzyć nowy rząd tymczasowy przy udziale wszystkich warstw ludności i wszystkich narodowości. Zapowiedziane przez cesarski rząd niemiecki przedstawienie zarządu wojskowego na zarząd cywilny już się rozpoczęło. Niemiecki zarząd cywilny wykonywać będzie władzę wykonawczą aż do chwili, gdy rząd litewski będzie w stanie sam wykonywać tę władzę. Aczkolwiek kierawcy Rzeszy ma zamiar wycofać w jaknajszerszym czasie wojska niemieckie z Litwy, to jednak wyraża one gotowość pozostać w razie w tym kraju swoje wojska i środki transportowe, zgodnie z wyrażeniami kilkakrotnie życzeniami.

Nadmiar zboża po wojnie.

Malując w czarnych barwach przyszłość tak ciężko przez wojnę nawiedzonej ludzkości, pewni czarownicy wnioskują, że i po zastąpieniu pokoju poleżenie się nie zmieni. Utrzymują oni, że na dwa główne państwa wyrównyujące zazwyczaj swoim nadmiarem zboża braki innych krajów zupełnie liczyć nie będzie można. Klądzie kres tym niepokojącym alarmom znany ekonomista Leonard Neuman, który w hamburskiej gazecie handlowej tak dowodzi:

Dziś — pisze on — gdy przekroczyliśmy piąty rok wojny i zbliżamy się w szybkim tempie do pokoju, można stanowczo twierdzić, że przepowiednie wszechświatowego głodu są absurdem. Prawdą jest że produkcja zboża w Rosji a zwłaszcza w Rumunii, w części z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych — znacząco uległa zmniejszeniu, ale za to w innych krajach wywozowych produkcja do tego stopnia wzrosła, że niedostatek nie tylko może być wyrównany lecz wielokrotnie pokryty.

Skutkiem środków zastosowanych przez rząd Australji, Stanów Zjednoczonych, Kanady i Argentyny, a głównie z powodu wysokich cen w latach wojennych znacznie powiększono tereny pod uprawę zboża. W Australji znajdują się takie olbrzymie zapasy pszenicy a w Argentynie kukurydzy, że spichrz ich pomieszczyć nie mogą, a ziarna ze świeżych zbiorów wciąż przybywa. Można więc stanowczo twierdzić, że z chwilą zawarcia pokoju nie tylko nie może być braku, lecz raczej o obfitości zboża, dotąd niebywałej nawet, można napewno liczyć, że okaza się pod tym względem nadmiar.

Zapisujecie się do Wojska Polskiego.

Chwila bieżąca.

— Prasa angielska stoi na stanowisku, że manifest cesarza Karola przyszedł stanowczo zapóźno.

— Wobec Trjestu i Trydentu koalicja zajmując takie samo stanowisko, jak wobec sprawy Alzacji i Lotaryngji.

— Rokowania między Ukrainą i Krymem zostały już na trzecim posiedzeniu zerwane, gdyż nie udało się osiągnąć porozumienia.

— Kanclerz Rzeszy zachorował na leką grype.

— Według ostatnich danych statystycznych, zorganizowana armia bolszewików wynosi okragłe 400,000 ludzi.

— Ogłoszony za zabitego b. głównodowodzący Mikołaj Mikołajewicz znajduje się w Kijowie i cieszy się zupełnym zdrowiem.

— Pomiędzy osobami, objętymi ostatnią amnestją, znajdują się Karol Liebknecht, który wypuszczony już jest z więzienia i przybył do Berlina.

Sprawy polskie.

W sprawie armji polskiej.

J. E. ks. biskup kujawsko-kaliski wystosował do duchowieństwa djecezji dwie odezwy w sprawie orędzia Rady regencyjnej i co do szybkiego tworzenia armji.

Orędzia pasterskie brzmią, jak następuje:

„Niniejszem polecamy wielobnemu duchowieństwu w najbliższą niedzielę lub święto odczytać z amboną ostatni manifest Rady regencyjnej i po sumie odśpiewać „Te Deum“ na podziękowanie Panu Bogu za spełnienie naszych marzeń o połączeniu rozdartej naszej ojczyzny.

„Wobec niezmiernie poważnej obecnej, przełomowej chwili i wypływającej ztąd konieczności szybkiego utworzenia armji polskiej, która dotychczas pozostawać będzie jedynie w zależności od władz polskich, polecamy duchowieństwu uświadomić swych parafjan przy każdej okazji, o doniosłości tej sprawy i zarazem czuwać, aby tylko jednomyślnie najlepsze, zdrowe duchowo i moralnie, powiększały szeregi armji polskiej, na którą tyle lat z utęsknieniem czekali.“

† Stanisław Bp.

Narady rządu polskiego.

Wczoraj o godz. 5 popołudniu odbyło się pierwsze posiedzenie nowego rządu, na którym zajęto się przede wszystkim ustaleniem programu, na podstawie którego nowy gabinet obejmie urzędowanie.

Przedmiotem ożywionych obrad była sprawa przejmowania administracji krajowej od władz okupacyjnych. Członkowie rządu zapoznali się z obecnym stanem rokowań w tej sprawie, które streszcza się w tem, że zarówno władze niemieckie jak i austro-węgierskie pragną w jednym dniu oddać w ręce polskie całokształt administracji. Jest to jedyny sposób wyjścia, jeśli się nie chce stwarzać stanu przejściowego, w którym na terenie królestwa figurować będzie jednocześnie kilka różnych władz, a więc niemieckich, polskich i austro-węgierskich.

Ważną sprawą, która zaraz na pierwszym posiedzeniu nowego rządu postawiona została w sposób zupełnie realny, była kwestja pozycyji państwowej.

Sprawa przymusowej rekrutacji wojskowej była również wyczerpująco omawiana i dekret powołujący miedziel pod broń ukazał się niebawem z podpisami członków nowego rządu.

Paderewski u Wilsona.

W „Katt. Zig.“ znajdujemy artykuł pt. „Wilson a polacy“, treści następującej:

„Z Waszyngtonu donoszą, że prezydent Wilson przyjął kompozytora Paderewskiego i podczas godzinnej przeszło konferencji pokazał mu nową mapę tych krajów polskich, które mają być odłączone od Prus i Austrii.“

Wilson zauważył przytem, że dla niego miarodajnymi są liczby historyczne. Rząd niemiecki — twierdzi Wilson — przedsięwziął wszystko, by germanizować kraje polskie, wydał miliardy na komisję kolonizacyjną, przeprowadzał wywłaszczenia, sprowadzał urzędników niemieckich i rugował polaków. Taka wiec statystyka nie ma znaczenia. Miarodajny będzie ten stosunek liczbowy, jaki istniał przed germanizacją krajów czysto polskich.

Zniesienie okupacji austriackiej w Zagłębiu.

W „Kur. Zagłębia“ z dnia 23 bm. czytamy: „Jak nas informują, władze austriackie cofnęły dziś swoje posterunki okupacyjne z nad granicy prowizorycznej. Zabrano z sobą nawet budki strażnicze.“

Ządania kobiet polskich.

Związek polskich stowarzyszeń kobiecych w Warszawie, — wydał deklarację następującą:

„W doniosłej chwili historycznej, gdy zamierza się Zjednoczona Polska Niepodległa, my, kobiety polskie, zrzeszone w liczbie 20 tysięcy w Związku polskich stowarzyszeń kobiecych, ządamy niezwłocznego zwolnienia Sejmu ustawodawczego, opartego na zasadach powszechnego, równego, bezpośredniego, tajnego głosowania bez różnicy płci.“

Tylko na tak szeroko demokratycznych podstawach oparte państwo polskie zapewnić może narodowi rozwój pełny i pomysłowy.“

Odezwa R. G. O.

Rada Główna Opiekunów wydała odezwę do polaków, w której wyzywa do jedności i zgody narodowej w dzisiejszych przełomowych chwilach. Odezwa kończy się jak następuje:

Organem władzy jest w tej chwili Rada Regencyjna. Od niej wymagać możemy, żeby natychmiast powołała, do życia silny Rząd, niezależny od okupantów, na czele którego stanęliby ludzie, posiadający zaufanie większości społeczeństwa, i którzy potrafiały z wyłączeniem wszystkich innych względów, służyć sprawie narodowej.

Przy takim Rządzie lojalnie stajemy i do dyspozycyji się jego oddamy.

Stańmy do wspólnej pracy ramię przy ramieniu, budujmy państwowość polską, jeżeli nie wygasto jeszcze uczucie narodowe.“

Zaprzestajmy dalekimi waśni i sporów, żeby przekleństwo przyszłych pokoleń nie zaciężyło na naszym sumieniu.“

Nowi ministrowie.

Józef Świeżyński — prezes ministrów, liczy lat 50. Ukończył wydział lekarski uniwersytetu warszawskiego. W r. 1906, jako członek Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, został wybrany na postać do pierwszej Dumy i odtąd był wybierany stale przy następnych wyborach. W kwietniu b. r. został wybrany do Rady Stanu, gdzie stał na czele Klubu Międzypartyjnego.

Zygmunt Chrzanowski — minister spraw wewnętrznych, liczy lat 46. Po ukończeniu gimnazjum w Łodzi, odbywał następnie studia rolnicze w Taborze i Pilźnie. W r. 1905 został dyrektorem Syndykatu rolniczego w Kielcach, a następnie dyrektorem Syndykatu rolniczego w Warszawie. Należy do Koła Międzypartyjnego, jako bezpartyjny. Podczas wyborów do Rady Stanu wybrany był w dwóch okręgach.

Dr. Stanisław Głębicki — minister spraw zagranicznych, znany przywódca stronnictwa narodowo-demokratycznego w Galicji. Na arenę polityczną wszedł w r. 1902, jako poseł z m. Lwowa do parlamentu.

Władysław Grabowski — minister rolnictwa, dóbr koronnych, urodzony w r. 1873, ukończył do szkoły nauk politycznych w Paryżu i na wydział historyczny w Sorbonie, następnie ukończył kursy agronomiczne w Halli. Jako poseł do pierwszej, drugiej i trzeciej Dumy był bardzo czynny w wielu jej komisjach.

Andrzej Wierzbicki — minister handlu i przemysłu, dyrektor Tow. Przemysłowców, ma lat 30 kilkana. Był nadto czynnym członkiem Cent. Komitatu

Obywatelskiego. Jest jednym z założycieli i leaderów Związku samodzielnosci gospodarzej.

Józef Wolczyński — minister ochrony pracy, liczy lat 38. Ukończył 4-klasową szkołę w Łodzi, praktykował początkowo w fabryce Poznańskiego jako tkacz, a następnie jako urzędnik biurowy. Czynny był w organizacjach robotniczych w Łodzi. Był członkiem przewodniczącym stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji. Ostatnio należy do Zjednoczenia Narodowego i pełnił funkcje sekretarza Klubu Międzypartyjnego w Radzie Stanu.

Antoni Minkiewicz — minister aprowizacji, liczy lat 39. Urodził się na Wołyniu. Ukończył akademię górniczą w Leoben. Następnie osiadł w Olkusz, gdzie jako inżynier objął posadę w jednej z tamtejszych kopalni. Był członkiem Rady Stanu z wyborów.

Sprawy słowiańskie w Austrii.

Likwidacja stosunków narodowościowych w Austrii poczyna przybierać rozmiary, zgoła nieprzewidziane manifestem cesarza Karola.

Jak wiadomo, koalicja uznała Czechy za państwo samodzielne. Prezesem ministrów tymczasowego rządu mianowany został prof. Massaryk, Benes — ministrem spraw zewnątrz- i wewnętrznych, Stefanik — ministrem wojny. Ministerjum zatwierdziło już swych przedstawicieli przy rządach koalicji, przyczem Bogdan Pauli przydzielony został w charakterze przedstawiciela w Rosji.

Benes zaznacza w swem piśmie, że te decyzje powzięto w zupełnem porozumieniu z przywódcami Czecho-Słowaków w kraju.

W dniach od 17 do 19 października w Zagrzebiu odbyły się narady przedstawicieli serbsko-chorwacko-słowackich rad narodowych, na których postanowiono ująć kierownictwo polityki narodowej we własne ręce.

Rada narodowa odrzuca bszczołowe próby rozstrzygnięcia kwestji, zapowiedziane w manifestie cesarskim. Rada narodowa domaga się aby państwa narodowe na tyłach otrzymały możność posiadania linii kolejowej do morza bez naruszenia terytorjalnej nietykalności i państwowej suwerenności państw południowych.

Bezwzględna postawa czechów i południowych słowian stanowi poważny szkopuł w polityce wewnętrznej Austro-Węgier.

WRAŻENIA I UWAGI.

Jeden z moich znajomych stale ma rację. Gdy zwyciężali rosjanie, miał rację. Gdy przegrzywali rosjanie miał rację. Gdy atakowali niemcy, miał rację. Gdy atakują francuzi, ma rację. Gdy wystąpiła Bułgaria, miał rację. Gdy ustąpiła Bułgaria, ma rację.

Drugi mój znajomy stale ma obawy. Gdy ogłosiła Rosja zjednoczenie ziem polskich, miał obawy. Gdy sam niemcy darowali piąty dzień listopadowy, miał obawy. Gdy nadechodzą teraz dni listopadowe ma obawy.

Trzeci mój znajomy wciąż jest niezadowolony. Gdy rządził Rosją Mikołaj, był niezadowolony. Gdy rządził Rosją Kierenski, był niezadowolony. Gdy rządził Rosją Lenin, jest niezadowolony. Gdy panował pokój, był niezadowolony. Gdy wybuchła wojna, był niezadowolony. Gdy się wojna kończy, jest niezadowolony.

Ci trzej moi znajomi co dzień five-o'clockują w cukierni. I codziennie od kilku lat mają obawy, i są niezadowoleni.

Jeżeli jest pogoda, pierwszy pan powiada:

— Miałem rację. Przechywałem weso-
raj, że będzie dzisiaj słońce.

Na to odzywa się drugi:

— Obawiam się, że będzie deszcz.

Trzeci krzywi usta i ciępkę, chrapliwie, dorzuca.

Ohydny klimat. I tak codziennie, od długich lat, five o'clockują trzej moi znajomi. Upada carat, powstaje Polska, przebarwia się europejska mapa. Płyną wydarzenia, jak spieniona fala, zmienia się cały świat!... Tylko trwa, jak skała niezmiennie, trwa usposobienie podzające takie same, moich trzech znajomych. Niech się co chce dzieje, oni mają rację i mają obawy, i są niezadowoleni. Glob może wyskoczyć ze swojej odwiecznej orbity, śnieg może zakwitnąć, konie mogą przemówić człowieczym językiem, moi trzej znajomi zawsze, zawsze, zawsze, będą mieli rację, i będą mieli obawy i będą zawsze, zawsze niezadowoleni. wa.

KRONIKA

Adres holdowniczy od pew. częstochońskiego do R. Rady regencyjnej. Instytucje powiatu częstochońskiego wszelkiego rodzaju jako to: Tow. Rolnicze, Kółka, rady gminne, Rada Op. powiatowa itp. w tych dniach wysła do N. Rady regencyjnej adres holdowniczy z okazji proklamowania Zjednoczonej Polski.

Kwesta na Jenców polaków na wś. Rozpoczęta po wsiach kwesta na rzecz jenców polaków zaczyna już przynosić plon obfity. Oto do kasy Rady Op. Pow. Truskolasy wpłynęły 350 mk.; w Blachowni zaś dochód przewidywany jest 1000 mk.

Zmniejszenie dostaw. Włóścianie motorolni ze wsi Kiedrzyńa zwrócili się do Rady Op. powiatowej w Częstochowie z prośbą o wstawiennictwo u władz, w celu zmniejszenia dostaw kontyngentowych kartofli i zboża z gospodarstw liczących do 3 morgów ziemi.

Ze Stow. „Jedność”. Staraniem Kola Spiewaczego przy stow. społ. „Jedność (Stradomska r.) w niedzielę 27 października, o godzinie 5 i pół wieczorem odbędzie się II-gi Wieczerz muzyczny, na program którego złożą się: popis chóru, orkiestry, deklamacje, monologi, odczyt, oraz komedjka odegrana przez działkę szkolną. Bilety od 50 fenigów do 1 mk.

Z kinematografu szkolnego. Prace nad wykończeniem sali kinematografu szkolnego postępują w szybkim tempie. Zarząd spodziewa się, że sala zostanie wykończona przed 1 listopada, tak, że w święto Wszystkich świętych będzie się mogło odbyć pierwsze przedstawienie kinematograficzne wraz z wieczorną.

Odrożenie kwesty. Jak się dowiadujemy, kolonia Raków z przyczyn technicznych dzień kwesty na jenców polaków odbyła do 3 listopada rb.

Halina Bruźówna w Częstochowie. Wielkie zainteresowanie wśród szerokiej stery naszych bywalców teatralnych wzbudziła zapowiedź występów znakomitej artystki scen warszawskich i ulubienicy publiczności kinematograficznej, pani Haliny Bruźówny, która w dniach 18-19-20-21 listopada da 4 występy w teatrze „Paryskim”. Dane będą: najnowsza sztuka M. Lengsli'a „Tancerka”, grała z niebywałym powodzeniem zeszłej zimy w Warszawie, — dramat Tad. Kozłowskiego „Straceńcy” komedja, Edw. Knoblauch'a „Fau” i francuska krotkowiec „Wesoła Spółka”, która w przeszłym sezonie w Warszawie przez 2 miesiące nie schodziła z programu. Do zespołu należą tak wybitni artyści, jak p. Marcin Rydzewski, który dopiero powrócił do kraju od Stanisławskiego z Moskwy, pani Złoczewska i inni. — Święty duży sztuki i wybitny zespół zapewnią nam szereg wieczorów (wysokiej wartości artystycznej)

Echa kwesty „Ratujemy dzieci”. Gmina Miedźno wpłaciła do kasy Rady Op. następujące sumy zebrane podczas kwesty „Ratujemy dzieci”: 123 mk., 325 rb. i 537 kor.

Preliminarz budżetowy na listopad. Preliminarz budżetu na m. listopad Rady Op. pow. częstochowskiego przewiduje: na zapomogi głodowe 4570 mk., pokrycie rachunków za odzież 4331,30 mk., na utrzymanie ochron i szkół elementarnych 1220 mk., na utrzymanie schroniska dla reemigrantów 509 mk., Ogółem suma budżetu wynosi 13160,37 marek.

Nowe pismo dla młodzieży polskiej. W październiku rb. zaczął wychodzić w Poznaniu tygodnik dla chłopców i dziewcząt pt. „Warta”, mający na celu dostarczenie młodzieży polskiej w wieku szkolnym gwałtownie rozrywki. W piśmie znajdujemy szereg ciekawych czytańek, pobudzających wyobraźnię dziecka, ale w kierunku dodatnim, kierująca myśl k. rzeczą dobrym, ku umiłowaniu tego co wzniosłe i szlachetne. „Warta” wychodzi co tydzień, kosztuje ro-

cznie 6 mk. Adres redakcji Poznań W 3, ulica Karola 38.

Miódobór w kasie Rady Opiekuńczej. Rada Opiekuńcza powiatowa wydała swoje z zeszłego miesiąca zamknięcia miódoborem 1673,97 mk.

Na rzecz inwalidów. W grudniu r. b. wyjdzie ozdobna wydawnictwo albumowe z przeznaczeniem dochołu na rzecz inwalidów pt. „Zołnierze Polski”.

Wydawnictwo pozostaje pod patronatem Sekcji Naukowej Komisji Wojskowej i redakcją prof. dr. Tokarza. Na treść wydawnictwa, według planu redakcji, złożą się krótkie artykuły wybitnych historyków, wojskowych i literatów, mające na celu spopularyzowanie idei wojska w społeczeństwie.

Redakcja zwróciła się z prośbą o nadesłanie prac do: Sz. Askenazego, pułk. Berbeckiego, A. Czołowskiego, gen. Dowbór-Muśnickiego, B. Gembarskiego, J. Grabca, F. Gwidźda, Hirszela, pułkownika Jaouszitsa, majora M. Kukiela, gen. Michaelisa, pułk. Minkiewicza, maj. Pasławskiego, por. Ryskiewicza, rotm. St. hr. Rostworowskiego, E. Stonskiego, pułk. Wroczyńskiego, Śt. Zarzeczewskiego.

Z zabójstwa Języna. W dniu 14 listopada miejscowy sąd okręgowy będzie rozprawy sprawę Walentego Chrząstka oskarżonego o zabójstwo własnego syna-Jana, lat 17, które popełnił w lecie rb.

Obfitość owoców. W ostatnich dniach na targu i w sklepach pojawia się duża ilość owoców, których ceny jednakże są bardzo wysokie. Za 1 int zwykłych jabłek przekupnie żądają 1,50 mk., za gruszki 1,80-2,00 mk.

Wiadomości z okolic Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”

Z Konicopola. Z okazji proklamowania Zjednoczonej Polski w ub. niedzielę w Konicopolu odbyło się uroczyste święto narodowe z licznym udziałem włóścianstwa z okolicznych wiosek.

Od samego rana ulice miasta były przybrane flagami narodowymi. Koło godziny 10 rano ruszył barwny pochód do kaplicy św. Rocha, gdzie została odprawiona uroczysta Msza św. Z kaplicy pochód skierował się na rynek miejski, dokąd też przybyła ludność zydowska z tabinatem na czele.

Po przemówieniach na rynku odśpiewano „Rote” Konopnickiej, poczem pochód się rozwiązał.

W czasie uroczystości zbierano składki na tablicę pamiątkową z racji proklamowania Zjednoczonej Polski.

Z Blachowni. W ub. niedzielę na rzecz jenców polaków kółko amatorskie w Blachowni pod reżyserją pani Grotkiej odegrało „Skazaniec” dramat w 1 akcie i „Narzędzie” komedję w 2 aktach.

W Skażeniu na wyróżnienie zasługiwali: pp. Górska w roli Heli i Kłoszewska w roli gen. Iwanowa.

W Narzędziach dobrze odegrana została rola Hipolita w wykonaniu p. Zmudowskiego, Bronisława (p. Rakocz). Całość przedstawienia dzięki pracy organizatorów wypadła bardzo dobrze przynosząc poważny zasilek dla jenców w myśl odzewy mecenasa Osuchowskiego.

Instniejące tutaj od niedawna kółko kobiet rozwija się pomyślnie, stanowiąc ognisko ruchu kulturalnego w Blachowni.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

W każdym piśmie miejscowem i zamieszczonej reklamie się producent wyrobu sztućcowego podesezew pod firmą „Elesha”.

Taniostwo zachęcało mnie do kupienia tych podesezew, lecz okazało się (po otrzymaniu wprost od producenta z Warszawy), że to są papierowe podesezawy napojone dziegciem i nabite gwóźdźkami. Wartość tego produktu może sobie każdy wyobrazić. Anons pisze: żądaj wszędzie podesezew „Elesha”, ale niestety nikt ich nie trzyma, bo każdy kupujący, któryby je zobaczył, nie daby za nie nawet 2 marek a wynalazca, L. S. Hassfeld, każe sobie płacić za komplet aż 12 marek.

Ponieważ padłem ofiarą zwodniczej reklamy, czuję się w obowiązku przestrzzedz innych, ażeby nie kwapili się z kupnem tekturowych podesezew za 12 marek, bo znacznie taniej mogą je sami sobie sporządzić, jeżeli już konieczność pragna je nosić.

Racz Pan przyjąć wyraz poważania. Feliks Kwaśniewski. Częstochowa, d. 20-X-1918 r.

Zbliża i zdaleka.

Strajk górników trwa... Zapowiedziane na poniedziałek wznowienie pracy na kopalniach nie doszło do skutku, robotnicy bowiem nie godzą się na zaprowadzenie kontroli przy pomocy marek.

Wstępowanie a wojsko. Z Warszawy donoszą: Wczoraj zgłosiło się do Komisji

wojskowej w celu załączenia się w szereg wojska polskiego 85 synów zamężnych włóścian z Kutnowskiego.

Humor i Satyra. I tak się dzieje.

Chciałem coś niedawno kupić, Ale bałem się dać złupić! Złizaj znow się tego boję - Ciega może spaść we dwoje!

Koniec końców chodzę goły! Lecz choć goły to wesoly! A „pan paskarz” smutny za to, Bo sprzedaje dziś ze stratą!

Ha, na świecie tak się dzieje - On się wczoraj, ja dziś - śmieje!

Ostatnie wiadomości.

(Telegr. własne „Gońca Częstoch.”)

Działalność lodzi podwodnych.

Berlin, 23 X. W miesiącu sierpniu państwa centralne zatopily 400,000 registrynowych ton okrętów handlowych koalicyj. Podług nowych wiadomości do portów koalicyjnych przybyło 36,000 ton okrętów uszkodzonych przez lodzie podwodne.

W nocie niemieckiej.

Waszyngton, 23 X. Urzędowego komentarza w sprawie noty niemieckiej nie należy oczekiwać. Nieurzędowe komentarze są zgodne na tym punkcie, że pokoju nie można się wkrótce spodziewać. Także niemożliwe jest zawieszenie broni, dopóki nie będzie pewności, że potęga niemieckiego militarizmu została zniszczoną na zawsze.

Waszyngton, 23 X. Biuro Reutera donosi: Ogólne poglądy senatu szczególnie republikan są za skończeniem rokowań z Niemcami. Komisja senatu dla spraw zagranicznych jest tego zdania, że odpowiedź koalicyj będzie przedłożoną zanim Wilson odpowie.

Rokulacja w Bułgarii.

Bazylen, 23 X. „Neue Korrespondenz” podaje depesze „Exchange Telegraph” z Kopenhagi, gdzie donoszą o niepokojach panujących w Sofji. W stolicy Bułgarii miało przyjść między bolszewickimi robotnikami a policją do krwawej bitwy. Mówią, że jest zabitych trzy tysiące osób. Potwierdzenia tej depeszy niema.

Co pisze „Germanja”.

Berlin 24 X. „Germanja” pisze: Kraje Rzeszy niemieckiej uczynią najlepiej, jeśli one los swój wezmą we własne ręce i jako pełnoprawne związkowe państwa pozostaną przy Rzeszy niemieckiej.

Sprawa Alzacji i Lotaryngji.

Strassburg, 23 X. „Strassburger Post” donosi, że rząd Rzeszy zamierza w najkrótszym czasie zwołać obie izby lotaryńsko-alzackiego sejmu. Termin zwołania zależy jest od opuszczenia gmachu sejmu przez polowe szpitale.

Stanisław Rumszewicz adwokat przysięgły w Częstochowie ul. Piłkna 7. (I. piętro front obok Sątu Pok. II Okr. Przyjmuje od 2-ej do 5 południa z wyjątkiem niedziel i świąt.

DOKTOR Paweł Broniatowski w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marii № 21. Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych. Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p. Panie od 12-1 po południu. 877-

LEKARZ-DENTYSTA Michał Grejniec ul. Panny Marii № 10. Wymowanie zębów bez bólu. Piombi Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów zstucznych. oedz. od 9-1 i 3-7 wieczorem. Ceny bardzo przystępne.

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład kupuje i sprzedaje różnego rodzaju mebla, pianina maszyny do szycia i t. p. po cenach umiarkowanych, oraz poleca całkowite umiowanie, szwalni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marii Nr. 50.

Teatr „PARYSKI” Ulica Panny Marji
— Nr. 19. —Program od Wtorku 23-go do Piątku
25 Października r. b.

w Obliczu śmierci

Głęboki dramat psychologiczny w 5-ciu częściach, na tle przedśmiertnych przeżyć niewinnie osądzonego,
W roli głównej słynna **Pokrowska** Artystka teatrów Moskiewskich.

Nad program:

ŚWIĘTO W JAPONJI (Zdjęcie z natury)

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją
p. Czesława Żaka.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

Dla dzieci wejście wzbronione.

szczegóły w programach.
Bufet cukierniczy przy teatrze

Teatr „ODEON” ul. Panny Marji № 27.

Program od czwartku 24-go do soboty
26-go Października 1918 r.

Sensacja!

Najnowsze arcydzieło filmowe!

Sensacja!

CZAROWNA BAJKA MIŁOŚCI

Poetyczny romans nad pięknym Bosforem. Arcydzieło kinematograficzne w 6-ciu aktach. W roli głównej słynna polska gwiazda **Hela Moja.**

Rzecz dzieje się w Konstantynopolu. Zdjęć dokonano na miejscu, m. in. Na moście Galata, na Bosforze i na Cmentarzu tureckim.

Pierwszy obraz **Heli Mojej** na rok 1919.Orkiestra pod kierunkiem członka Filharmonji Łódzkiej p. **RAFAŁA KANTORA.** — Bufet cukierniczy przy teatrze.
Dla dzieci wejście wzbronione. Szczegóły w afiszach i programach.

POLSKIE OZDOBY NA DRZEWKO.

Kupcom krajowym zwracamy uwagę, że Liga Pomocy przemysłowej **Kraków, Rynek gł. 19,** tylko krótki czas przyjmuje jeszcze z mówienia hurtowne na sortymenty ozdób na drzewko do sprzedaży. Ceny sortymentów podaje się na żądanie.

Z powodu nawału zamówień od 15 listopada r. b. zamówień hurtownych nie będzie się wykonywać. 0354—

Ofiary.

Na kamień pamiątkowy dla poległych Legionistów Częstochowian w myśl odezwę prezesowej Kokowskiej.

składa były współtowarzysz broni S. Mach 3 mk. Antoni Heluska 3 mk.

Na Jęńców Polaków Stefanstwo Machowię mk. 6 kwity 240, 341, 342.

Na biedną wdowę Stefanowie Dembowscey 10 marek.

Na kinematograf szkolny Stefanowie Dembowscey 10 mk. kwity 338-339

Ogłoszenie

Nie mając możności otrzymania większej ilości liczników a pragnąc umożliwić abonentom Stacji Elektrycznej korzystanie z dogodności taryfy licznikowej, Zarząd Miejski Stacji Elektrycznej oznajmia niniejszem, że abonent, który dotychczas korzysta z energii elektrycznej za stałą opłatą roczną a są w możności nabycia dla siebie licznika, mogą stosować licznik przy swoich instalacjach. Liczniki te będą przyjmowane przez Zarząd Stacji na własność za odszkodowaniem do 50 marek za sztukę, zależnie od stanu i typu licznika.

Zarząd
Miejskiej Stacji Elektrycznej
Schmidt.

DOKTOR

Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
I-sze piętro. 754—

LEKARZ - DENTYSTA

Szpitala Głównego b. I korpusu
Wojsk Polskich

ZYGMUNT LUBCZYŃSKI

Częstochowa, ul. Szkolna № 5a.
przyjmuje codziennie od 9-1 i od 4-7 wiecz.Dnia 25 b. m. w dniu patronów
św. Kryspinów, o godz. 8 rano w
Kościele św. Rodziny odbędzie się
nabożeństwo członków zgromadzenia
Cechu Szewckiego.Dnia 26 b. m. o tej samej godzinie
odbędzie się nabożeństwo żałobne na
które zaprasza się pp. członków. 227—

DOKTOR MED.

Edwin Petrykat

b. lekarz kliniki Prof. LESSERA

Choroby skórne, weneryczne i moczopławowe
przyjmuje od 10-12 rano i od 3-6 godz. wiecz.
Panie od 12-1 godz. pp. W niedzielę i święta
od 10-12 godz.

Częstochowa ul. Dojazd 11.

**Potrzebny chłopiec lub
dziewczyna do roznoszenia
prenumeraty „Gońca Czę-
stochowskiego“.**

Mięso

świeże końskie Mała 2

Młody człowiek

z 4 ro klasowem wykształceniem i znajomością korespondencji, poszukuje posady w większym handlu Wład. w Gońcu. 2290—

Urządzenie
składowe do sprzedania
Wład. w Gońcu. 2278—Potrzebny
zaraz student lub nauczyciel na prowincję do nauki trzech pamiątek jednej na maturę, a pozostałe do 4-tej i 5-tej klasy. Zgłaszać się proszę listownie O b w ó d Nowowodonski poczta Brzeźnia folwark Karolinów dla Waandy Radwan. 2264—Meble
kredensy, stoły, krzesła, szafy, biurka, garnitur mebli, lustra, łóżka połączonych przystępnych poleca skład Mebli ul. P. Marji Nr. 12. 1082—

Kupię

Szafy Składowe oszklone w dobrym stanie
Wład. w Adm. GońcaPotrzebny
chłopiec do posług Fotografa ul. P. Marji 18. 2265—

Pokój

umeblowany przy rodzinie do wynajęcia. Wład. w Gońcu 2277—

Z powodu
wyjazdu różne ubrania do sprzedania zaraz: jak palta męskie, damskie, kostjumy eleganckie, bielizna, firanki, portjery, chodniki oraz pięć szelągów Wały 2 m. 8 2280—Znaleziony
woreczek z pieniężkami odebrać można w Adm. Gońca za zwrotem kosztów ogłoszenia

Dom

na dwa fronty przy Ryнку do sprzedania Wład. domać J. Polak Jasnogórska 18 w Częstochowie

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Oddito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego“